

No podem permetre cap renúncia, cap rebaixa. La llengua no és negociable per als qui encara volem la nostra llengua nacional i lluitem per aconseguir-la. És una qüestió de dignitat i de supervivència. Que la tolerància i la prudència malenteses no ens facin traïdors. Silenciar els abusos dels «tolerants», dels qui s'avenen a reduir el nivell qualitatiu de competència lingüística, no és democràtic, ni digne, ni lleial.

I atès que el bilingüisme no ens pot garantir la transmissió generacional de la nostra llengua ni, encara menys, d'una llengua moderna, sense contaminacions ni interferències, apta per a totes les necessitats comunicatives i de relació socialment exigibles, és del tot imprescindible que la nostra comunitat lingüística interioritzi el centre de decisions amb una voluntat clara de fer que la pròpia llengua esdevingui llengua nacional, i el camí per a fer-ho possiblement és aconseguir que sigui l'única llengua oficial.

Aquesta proposta és raonada, raonable i ineludible per a poder fer canviar el sentit de la minorització cap a la recuperació lingüística; en conseqüència l'opció que defensa la Plataforma Unitària: «CATALÀ ÚNICA LLENGUA OFICIAL» incideix a promoure el canvi qualitatiu, trenca amb esquemes mentals de submissió lingüística i reemprèn l'única via vàlida per a la restitució d'un dels drets fonamentals dels pobles i de les nacions, el d'assegurar la necessitat d'ús i, per tant, la completa vitalitat de la pròpia llengua nacional.

ELS DEL NORD, MÉS MAL VESTITS

Esteve Valls (Perpinyà)

Encara que el concepte de Països Catalans no sigui pas present dins totes les mentalitats catalanes —fins i tot entre els intel·lectuals d'anomenada—, podem dir que no se pot pas comprendre el que és la nostra llengua si no se'n coneix pas la variant dialectal nord-catalana. El català del Nord és segurament la més gran víctima del lightisme que ens preocupa tant. Com ho dèiem dins un número precedent de la revista, com més va, més el català parlat a l'Estat Espanyol s'allunya del que se fa servir a Catalunya Nord. Aixó significa que, sovint, un català rossellonès normal no se sent gota concernit per elements de cultura fets en «català espanyol», com se sent a dir, encara. (*Qualsevol nord-català afegeix sem-*

pre el qualificatiu «espanyol» al català ultra-pirinenc, fins i tot quan no ho és pas. Però com que sovint ho és... Aquest problema és gravíssim. Com salvar Catalunya Nord, quan se sap que és l'únic territori català no situat en territori espanyol? Totes les iniciatives a favor de la normalització lingüística que s'emprenen des del Sud són fetes amb una òptica espanyola, ho hem de reconèixer. Per exemple, si se decideix de difondre a Perpinyà un document de la Generalitat sobre la «Seguretat Ciutadana», fora el títol ja serà incomprès, o si ho és, serà titllat d'«espanyol». De la mateixa manera, tret pel futbol, TV3 no interessa ningú, a Perpinyà. No ens enganyem pas! La seua audiència només la formen els quatre intel·lectuals que sem, i alguns centenars de refugiats del 39. Doncs, el problema és greu. Deixem de costat el tema estrictament cultural que caracteritza TV3 (films que comencen tard, a la nit, periodistes que diuen «bona tarda» quan ja són les 7 del vespre), i ens interessem pel tema lingüístic:

Uns mots com «informatiu, notícia, periodista, carta d'ajust, roda de premsa, empat, marcador, posar de manifest, ajuntament, alcalde, regidor, informe, exèrcit, etc...» poden ésser compresos per un Nord-Català, en el millor dels casos. Però seran immediatament catalogats com a espanyols (tret de «notícia», tots aquests mots són espanyols, o bé en la llur utilització, o bé en llur existència). Per aquesta raó, no ens hem pas de queixar que el català sigui ensenyat com a llengua estrangera a la Universitat de Perpinyà.

Quina solució adoptar per a tot això? Cap, com que els intel·lectuals locals s'estan pels núvols, consideren que allò de «Català del Sud i Català del Nord» és un «fals problema».

Si aquestes ratlles havien tingut d'ésser escrites per ésser enteses de cap a cap per un Nord-Català neutre (sense cap relació particular amb el sud, com la majoria), tots aquests mots i formes no hi serien pas:

- «Fins i tot» = «hasta», a Catalunya Nord.
- «Anomenada» = «reputació», (cf.fr. «reputation»)
- «Difondre» = «difusar».
- «Ciutadana» = «de la Vila».
- «Queixar-se» = «plànyer-se».
- «Núvols» = «bromes».